

Jaarverslag 2023 Paddenstoelenwerkgroep Noordwijk

Arie Dwarswaard

Als er iets is dat 2023 kenmerkte op paddenstoelengebied, dan waren het wel de grote verschillen in vocht. In januari regende het zo hard dat we geen excursie hebben gehad. In mei tot en met juli was het zo droog, dat paddenstoelen zoeken geen zin had. De overige maanden was het door de combinatie van water en warmte echter ideaal om veel paddenstoelen te vinden.

Als werkgroep bezoeken we gebieden die lopen van de zeereep tot de oude landgoederen. Dat levert een grote variatie op aan biotopen. De ene keer lopen we in open terrein met Helm, Duindoorn en mos, de andere keer dwalen we door bossen met oeroude Beuken. Pluspunt van die variatie is ook de variatie in soorten die we vinden.

Zijdeachtige beurszwam – foto: Odette Maas.

Positief aan de meer bosrijke gebieden is het al jaren geleden ingezette beleid van gebiedseigenaren om dood hout niet op te ruimen. Aangezien paddenstoelen een belangrijke rol spelen in het opruimen van bladeren, takjes, stammen en stronken, levert dit ons veel houtgebonden soorten op.

Een bijzonder voorbeeld daarvan was het Doolhofelfenbankje. Dat troffen we aan bij Noordwijk in de Noordduinen. Op zich geen hele bijzondere soort, maar als werkgroep hadden we hem niet eerder gevonden. Zoals u aan de naam kunt zien, is dit ook een elfenbankje. Naast de gewone variant zijn er meer soorten, zoals het Ruig elfenbankje en het Geelgerand elfenbankje. Die laatste soort troffen we ook dit jaar aan.

Een meer bijzondere houtvondst was de Gewone kopergroenbekerzwam. Misschien heeft u wel eens in meubelen hout gezien met een zegroene kleur. Die kleur is veroorzaakt door deze paddenstoel. Ook fraai: de Gele aderhertenzwam. Hij is niet heel groot, maar valt wel heel erg op door de intens gele kleur.

Een echte aandachtstrekker voor veel bezoekers van Huys te Warmont was dit jaar de Zijdeachtige beurszwam. Toen wij daar onze maandelijkse excursie hadden, was deze

paddenstoel net op zijn mooist. Echt een plaatje. En een soort die langzaam maar zeker in aantal toeneemt in Nederland. En dat geldt niet alleen voor deze soort. Ook de Oranje oesterzwam komt in steeds meer kilometerhokken voor, waaronder in ditzelfde bosgebied. In dennenbossen treffen we de laatste paar jaar steeds vaker de Duindennenzwam aan.

Baretaardster De Blink

De Blink

Afgelopen jaren hebben we meermalen het gebied De Blink bezocht. Dit gebied is niet toegankelijk voor publiek, maar omdat we in het boek over de Noordduinen de paddenstoelen voor onze rekening nemen, hebben we van de drie gebiedseigenaren toestemming gevraagd en gekregen om in De Blink te mogen kijken naar

Duinstinkzwam De Blink

paddenstoelen. De vondsten varieerden sterk per tijdsperiode. Februari en maart leverden niet veel op, evenmin als september. Maar de decemberwandeling was een voltreffer met bijna veertig soorten. Daaronder ook de Zandparasolzwam en de Baretaardster. Soorten die we niet elk jaar vinden. Ook vonden we nog een mooi exemplaar van de Duinstinkzwam. Deze stinkt minder dan de Grote stinkzwam en is gebonden aan Helm. Deze soort werd al midden 16^e eeuw beschreven door de geleerde Hadrianus Junius, die zelfs een gedicht aan deze paddenstoel wijdde. En de Latijnse naam verwijst naar hem: *Phallus hadriani*.

Ook vonden we dit jaar de Kleine stinkzwam, die veel smaller is dan de Grote stinkzwam. Onder meer te vinden in het bos van Huys te Warmont.

Landelijk nieuws

Dit jaar was de werkgroep even landelijk nieuws. In april bezochten we het duingebied dat grenst aan de Northgodreef. Op het open gedeelte met veel gras troffen we een spierwitte paddenstoel aan. Dat is niet bijzonder, want daar zijn er meer van. Maar een naam geven bleek in

Roodvoetrussula

het veld lastig. En dan gaat zo'n soort mee naar huis om microscopisch te worden onderzocht. Een aantal leden heeft dat talent en de uitkomst van dit onderzoek was verrassend: de Blanke pronkridder. Volgens de deskundigen zeer zeldzaam en ernstig bedreigd. We stuurden een foto en tekst naar Nature Today, waar het bericht werd geplaatst. En dat voor een paddenstoel die groeit op een plek waar regelmatig honden worden uitgelaten.

In diezelfde periode kregen we een melding van paddenstoelen die in Voorhout tussen de narcissen groeiden. Enkele leden zijn gaan kijken en kwamen tot de conclusie dat we hier te maken hadden met een flink aantal (meer dan tachtig) exemplaren van de Kegelmorielje. In het bollenland, tussen de narcissen. Een heel bijzonder gezicht.

Noordwijkse Golfclub

In 2021 zijn we door enkele leden van de Noordwijkse Golfclub benaderd met de vraag of wij konden helpen met het inventariseren van de paddenstoelen die op het terrein groeien. Dat heeft al een aantal bijzondere vondsten opgeleverd, waaronder de Wijnrode melkzwam, die nog zeldzamer is dan de Blanke pronkridder. Die vonden we in

Smoezelig sneeuwzwammetje

het dennenbos dat op het meest oostelijke deel van het terrein staat. Deze melkzwam is sterk aan den gebonden. Dat geldt ook voor de soorten die we dit jaar vonden: Duivelsbroodrussula en Duinbosrussula. Vooral de laatste vinden we maar weinig. We hebben uitgelegd dat paddenstoel en den met elkaar in symbiose leven. Dus als de den wordt weggehaald, dan verdwijnt ook de paddenstoel. Dat is essentieel om te weten, omdat er een discussie loopt om een deel van de dennen weg te halen. Dit jaar vonden we op het meest gladgeschoren deel van de golfbaan nog een vrij zeldzame paddenstoel. Het betrof het Smoezelig sneeuwzwammetje. Deze soort vonden we voor het eerst in de gebieden waarin wij soms al veel jaren komen.

Moeilijk en mooi

Zoals ik altijd maar uitleg aan mensen die wat verwonderd zijn over dit werk, is dit een moeilijke maar ook een hele mooie hobby. Als werkgroep zien we veel, discussiëren we volop en leren we van elkaar. En dat doen we al meer dan 25 jaar.

Gewoon vuurzwammetje.

